

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

На правах рукопису

МЕЩЕРЯКОВ ВОЛОДИМИР ЄВГЕНІЙОВИЧ

УДК 338.58:631.165

**ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ ТА СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

ДИСЕРТАЦІЯ
на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Науковий керівник:
ОЛІЙНИК ТАМІЛА ІВАНІВНА
доктор економічних наук, професор

Дніпро – 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ ТА СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	12
1.1. Методичні підходи до визначення сутності та класифікації витрат	12
1.2. Економічна природа та особливості формування собівартості продукції сільськогосподарських підприємств	26
1.3. Управління витратами у контексті підвищення ефективності функціонування сільськогосподарських підприємств.....	37
Висновки до розділу 1	50
РОЗДІЛ 2. СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ І СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	52
2.1. Тенденції формування виробничих витрат, виходу продукції та її собівартості у сільськогосподарських підприємствах	52
2.2. Тенденції формування витрат та собівартості окремих видів продукції сільськогосподарських підприємств.....	72
2.3. Вплив величини і структури виробничих витрат на формування собівартості продукції сільськогосподарських підприємств	88
2.4. Вплив чинників на формування витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств.....	114
Висновки до розділу 2	128
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ ТА СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	133
3.1. Вплив аутсорсингу на формування витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств	133
3.2. Вплив порядку розподілу накладних витрат на формування фінансових результатів сільськогосподарських підприємств.....	160
3.3. Удосконалення методичних підходів до оцінки впливу природно- кліматичних умов на окупність витрат на мінеральні добрива.....	175
Висновки до розділу 3	188
ВИСНОВКИ.....	191
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	196

ВСТУП

Актуальність теми. Ускладнення умов господарювання висуває нові вимоги до організації виробництва у сільськогосподарських підприємствах для забезпечення їх виживання та належного рівня прибутковості. Додаткові проблеми та перспективи створює для них європейський напрямок розвитку вітчизняної економіки. Запорукою стійкого функціонування сільськогосподарського підприємства є досягнення належного рівня ефективності управління виробництвом, квінтесенцією оцінки якого виступає собівартість одиниці продукції, зниження якої знаходиться на перехресті удосконалення формування виробничих витрат, оптимізації їх структури та сталого зростання урожайності і продуктивності тварин.

Аспекти формування витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств постійно знаходяться у колі зору науковців і практиків. Їм присвячено значну кількість праць зарубіжних і вітчизняних дослідників, таких як О. Попова, В. Горкавий, А. Дегтяр, О. Дацій, В. Моссаковський, Б. Мізюк, І. Охріменко, В. Плаксієнко, В. Савчук, О. Світовий, О. Шпичак та ін. Питання пошуку шляхів підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва й вдосконалення формування виробничих витрат висвітлені у роботах В. Амбросова, С. Дем'яненка, В. Зіновчука, І. Кириленка, Т. Калашнікової, І. Кошкaldi, М. Маліка, В. Мартянова, Л. Мельник, В. Месель-Веселяка, М. Огійчука, Т. Олійник, О. Олійника, В. Плаксієнка, П. Саблука, О. Ульянченка та ін. Значний внесок у розробку методики вивчення цього питання зробили такі вчені, як М. Грещак, В. Зимовець, Т. Маренич, Г. Павлова, М. Павлишенко, Д. Шиян, О. Шпичак, Г. Фандель та ін.

Разом з тим залишаються недостатньо дослідженими у теоретико-методичному плані питання визначення сутності витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств в умовах євроінтеграційних тенденцій; потребує вирішення низка питань, пов'язаних з удосконаленням

порядку розподілу накладних витрат; вимагає дослідження більш широкого залучення сільськогосподарськими підприємствами аутсорсингових послуг на формування величини та структури їх витрат; невирішеною залишається проблема оцінки впливу погодно-кліматичних умов на окупність витрат на внесення мінеральних добрив. Зазначені питання потребують їх невідкладного вирішення, що зумовило вибір теми дисертаційної роботи, визначило її цільову направленість і структурно-логічну будову.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота є складовою частиною науково-дослідної роботи кафедри економіки підприємства Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва за темою: «Формування конкурентоспроможного виробничого потенціалу сільського господарства в умовах реалізації стратегії сталого розвитку» (номер державної реєстрації 0111U009160), в межах якої автором досліджено умови та особливості формування витрат і собівартості продукції сільськогосподарських підприємств та розроблено пропозиції стосовно їх удосконалення.

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційної роботи полягає в узагальненні теоретико-методичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу формування витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств. Відповідно до поставленої мети визначено такі завдання:

- уточнити сутність категорії «витрати» на окремих стадіях відтворення;
- обґрунтувати найбільш ефективні методи управління витратами сільськогосподарського підприємства;
- здійснити оцінку впливу природно-кліматичного районування на процес формування витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств;

- дослідити вплив концентрації та спеціалізації виробництва на конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції, визначену за її собівартістю;

- оцінити вплив рівня спеціалізації виробництва на процес формування витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств;

- обґрунтувати методичні підходи до моделювання впливу збільшення обсягу аутсорсингових послуг, отриманих сільськогосподарськими підприємствами, на формування їх витрат, собівартості продукції та ефективність функціонування;

- удосконалити наукові принципи розподілу накладних витрат сільськогосподарських підприємств;

- здійснити оцінку окупності витрат на мінеральні добрива з урахуванням погодно-кліматичних чинників.

Об'єктом дослідження є процеси формування витрат та собівартості продукції в сільськогосподарських підприємствах.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних і прикладних аспектів формування витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств.

Методи дослідження. Теоретичною та методичною основою дослідження є діалектичний метод пізнання та системний підхід до вивчення взаємозв'язку між інформаційним і науковим пошуком щодо всебічного аналізу та синтезу закономірностей розвитку й функціонування економічних явищ.

У процесі виконання дослідження використовувались такі методи: *абстрактно-логічний* (теоретичні узагальнення й формулювання висновків при визначенні стратегії управління витратами з метою підвищення ефективності виробництва); *економіко-статистичний* (аналіз та співставлення показників діяльності окремих підприємств із середніми показниками по області та з іншими підприємствами), *групувань* (аналіз впливу окремих процесів та явищ на формування витрат та собівартості

сільськогосподарської продукції), *графічний* (ілюстрування структури та динаміки економічних показників), *кореляційно-регресійний* (оцінка впливу величини і структури витрат на ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств); *монографічний* (вивчення функціонування сільськогосподарських підприємств, різного рівня спеціалізації та концентрації); *економіко-математичного моделювання* (оцінка впливу аутсорсингових витрат на формування структури витрат та собівартості продукції й ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств).

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти України, офіційні матеріали Державної служби статистики України, головного управління статистики у Харківській області, звітні дані сільськогосподарських підприємств, наукові праці вчених-економістів, особисті дослідження автора.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних основ формування витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств та розробці практичних пропозицій щодо їх удосконалення. Основні положення результатів дисертаційної роботи, що характеризують наукову новизну, полягають у наступному:

вперше:

- обґрунтовано методичні підходи до моделювання впливу зростання залучення сільськогосподарськими підприємствами аутсорсингових послуг на формування їх витрат, собівартості продукції та ефективність функціонування;

удосконалено:

- методичні підходи до розподілу накладних витрат сільськогосподарських підприємств, які, на відміну від раніше застосовуваних, передбачають його здійснення пропорційно обсягу матеріальних витрат без вартості насіння та посадкового матеріалу у рослинництві та кормів у тваринництві;

- методичні засади оцінки окупності витрат на мінеральні добрива з урахуванням погодно-кліматичних чинників, які, на відміну від існуючих, передбачають оцінку через співвідношення варіацій урожайності та витрат на мінеральні добрива, з виключенням з останніх частки варіації, обумовленої впливом рівня природної родючості ґрунтів у окремих сільськогосподарських підприємств, шляхом коригування величини стандартного відхилення урожайності і питомих витрат на добрива на їх усереднену величину за відносно тривалий відрізок часу;

дістали подальшого розвитку:

- визначення сутності формування витрат сільськогосподарського підприємства, яке, на відміну від існуючих, передбачає його трактування як затрат ресурсів у ході виробництва продукції та витрат у сфері обігу;

- обґрунтування найбільш ефективних методів управління витратами сільськогосподарського підприємства, яке передбачає застосування для цього методів цільового визначення собівартості;

- оцінки природно-кліматичного районування сільськогосподарського виробництва у Харківській області на формування витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств, які, на відміну від існуючих, дозволили встановити вплив зонально-кліматичних умов господарювання на окупність витрат та динаміку собівартості продукції;

- наукові підходи до оцінки впливу концентрації та спеціалізації виробництва на рівень конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств, визначеної за індексом собівартості продукції, які, на відміну від існуючих, засвідчили зниження конкурентоспроможності при розширенні частки тваринництва у структурі товарної продукції та збільшенні розмірів підприємств;

- оцінки впливу на ефективність виробництва поглиблення спеціалізації, які, на відміну від існуючих, свідчать про циклічні зміни величини собівартості по мірі зростання рівня спеціалізації.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості практичного застосування розроблених рекомендацій щодо вдосконалення процес формування витрат та собівартості продукції сільськогосподарських підприємств.

Основні наукові положення дисертаційного дослідження доведено до рівня методичних і практичних рекомендацій. Результати дослідження схвалено та прийнято до впровадження: Департаментом агропромислового розвитку Харківської обласної державної адміністрації – щодо моделювання впливу змін рівня аутсорсингових витрат на формування структури витрат та величину собівартості продукції сільськогосподарських підприємств (довідка № 07-27/02/2413 від 29.11.2016 р.); управлінням агропромислового розвитку Балаклійської районної державної адміністрації – щодо удосконалення оцінки впливу на окупність витрат на внесення мінеральних добрив погодно-кліматичних факторів (довідка № 01-11/687 від 01.12.2016 р.); сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Гусарівське» Балаклійського району – щодо вдосконалення механізму розподілу непрямих витрат сільськогосподарського підприємства (довідка № 275 від 09.06.2016 р.), державного підприємства «Дослідне господарство «Елітне» Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України» Харківського району – щодо удосконалення оцінки впливу на окупність витрат на внесення мінеральних добрив погодно-кліматичних факторів (довідка № 280/1 від 15.09.2016 р.), фермерського господарства «Альфа» Золочівського району – щодо моделювання впливу змін рівня аутсорсингових витрат на формування структури витрат та величину собівартості продукції сільськогосподарських підприємств (довідка № 24/5 від 24.05.2016 р.). Результати дисертаційної роботи впроваджено у навчальний процес Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва під час викладання навчальних дисциплін: «Економіка підприємства», «Економіка галузей сільського господарства», «Управління

витратами», «Економіка сільського господарства», «Управлінський облік» (довідка № 1432/01-21 від 29.11.2016 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Наукові положення, висновки та рекомендації належать особисто дисертанту. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використані лише ті ідеї й положення, які отримані автором особисто.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати дослідження доповідалися та обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, серед яких «100 років на Харківській землі» (м. Харків, 26 вересня 2014 р.), «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики» (м. Одеса, 15-16 вересня 2016 р.), «Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу та фінансів в агропромисловому виробництві» (м. Харків, 9-10 листопада 2016 р.), «Проблеми та перспективи розвитку обліку, контролю та оподаткування» (м. Дніпро, 22-24 листопада 2016 р.), «Інформаційні технології та інноваційні методи у теорії і практиці сучасного бізнесу» (м. Полтава, 22-23 листопада 2016 р.), а також підсумкових наукових конференціях професорсько-викладацького складу, аспірантів і здобувачів ХНАУ ім. В.В. Докучаєва (м. Харків, 10-13 січня 2012 р., 22-25 січня 2013 р., 22-25 січня 2014 р.).

Публікації. Основні положення та результати дослідження висвітлено у 22 наукових працях загальним обсягом 5,63 друк. арк., з яких 18 одноосібних (3,13 друк. арк.). Із загальної кількості публікацій 11 статей у наукових фахових виданнях України (2,29 друк. арк.), розділ колективної монографії (0,21 друк. арк.), стаття у закордонному виданні (0,21 друк. арк.), 8 тез доповідей на наукових конференціях (0,92 друк. арк.), методичні рекомендації виробництву (2,00 друк. арк.).

Структура та обсяг дисертації зумовлені поставленою метою та завданнями дослідження. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 222 найменувань, 8 додатків.

Повний обсяг дисертації становить 253 сторінки, у тому числі основна текстова частина викладена на 189 сторінках. Робота містить 44 таблиці, 21 рисунок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агропромисловий комплекс України: стан, тенденції та перспективи розвитку: інформ.-аналіт. зб. / за ред. П.Т. Саблука та ін. – К., 2002. – 647 с.
2. Алексеева А.И. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности / А.И. Алексеева, Ю.В. Васильев, А.В. Малеева А.В. и др. – М.: Финансы и статистика, 2006. – 672 с.
3. Амбросов В.Я. Ефективність використання факторів розширеного відтворення в аграрному секторі / В.Я. Амбросов // Економіка України. – 2009. – № 1. – С. 67-73.
4. Аникин Б.А. Аутсорсинг и аутстаффинг: высокие технологии менеджмента / Б.А. Аникин, И.Л. Рудая. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 320 с.
5. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф. – М.: Экономика. – 1998. – 519 с.
6. Аранчій В.І. Собівартість продукції та шляхи її зниження як головна умова ефективної стратегії управління витратами [Електронний ресурс] / В.І. Аранчій, Т.В. Мокієнко // Вісник ХНТУСГ: Екон. науки. Вип. 105. – Х.: ХНТУСГ, 2010. – Режим доступу: <http://www.khntusg.com.ua>.
7. Атамас П.И. Управлінський облік / П.И. Атамас. – К.: ЦУЛ, 2009. – 440 с.
8. Бадалов Х.М. Досягнутий рівень собівартості продукції рослинництва в сільськогосподарських підприємствах / Х.М. Бадалов // Вісник ХНАУ (Серія «Економічні науки»). – 2015. – № 1. – С. 203-210.
9. Бадалов Х.М. Оптимізація структури витрат виробництва як чинник зниження собівартості продукції рослинництва / Х.М. Бадалов // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 10. – С. 90-94.
10. Белебега И.А. Учёт и калькуляция себестоимости сельскохозяйственной продукции / И.А. Белебега. – Львов: ИО «Вища школа», 1975. – 276 с.

11. Біла О.Г. Управління витратами підприємства: теорія та практика / О.Г. Біла, І.Л. Боднарюк, Т.В. Мединська. – Львів: ЛКА, 2012. – 200 с.
12. Білорус О.Г. Глобальний конкурентний аутсорсинг: монографія / О.Г. Білорус, О.В. Гаврилюк / ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2010. – 352 с.
13. Білоусова І.А. Методи обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції / І.А. Білоусова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 9. - С. 3-5.
14. Білоусова І.А. Управлінський облік – інформаційна складова системи економічної безпеки підприємства / І.А. Білоусова. – К.: Дорадо-Друк, 2010. – 412 с.
15. Бланк И. А. Словарь-справочник финансового менеджера / И.А. Бланк. – К. : Ника- Центр, 1998. – 480 с.
16. Болюх М.А. Економічний аналіз / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатов та ін.; за ред. М.Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2003. – 556 с.
17. Бондаренко Т.Ю. Облік і контроль загальновиробничих витрат (на прикладі гірничо-збагачувальних підприємств): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / Т. Ю. Бондаренко. – К., 2009. – 23 с.
18. Бравар Ж.Л. Эффективный аутсорсинг: понимание, планирование и использование успешных аутсорсинговых отношений / Ж. Бравар, Р. Морган / пер. с англ. В. А. Денисов. – Донецк: Баланс Бизнес Букс, 2007. – 251 с.
19. Бурляй А.П. Особливості формування витрат на виробництво органічної продукції рослинництва / А.П. Бурляй, О.Л. Бурляй, А.О. Харенко // Економічний часопис-XXI. – 2015. – № 3-4(2). – С. 29-32.
20. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік / Ф.Ф. Бутинець та ін. – Житомир: ПП «Рута», 2005. – 480 с.
21. Буч О.В. Процессный подход к управлению предприятием: аутсорсинг бизнес-процессов / О.В. Буч // Вестник МГТУ. – 2008. – Т. 11. – № 2. – С. 264-267.

22. Валова продукція сільського господарства України у 1990-2010 рр. (у постійних цінах 2010 р.): стат. зб. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко; Державний комітет статистики України. – К., 2012. – 48 с.

23. Валова продукція сільського господарства України у 2011 р. (у постійних цінах 2010 р.): стат. бюл. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко; Державний комітет статистики України. – К., 2012. – 18 с.

24. Валова продукція сільського господарства України у 2013 р. (у постійних цінах 2010 р.): стат. бюл. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко; Державний комітет статистики України. – К., 2014. – 25 с.

25. Валова продукція сільського господарства України у 2014 р. (у постійних цінах 2010 р.): стат. бюл. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко; Державний комітет статистики України. – К., 2015. – 27 с.

26. Вахрушина М.А. Управленческий анализ: выбор оптимального решения / М. А. Вахрушина. – М.: Омега-Л, 2004. – 431 с.

27. Войчук Г.І. Сутність і класифікація трансакційних витрат господарювання / Г.І. Войчук, В.Є. Мещеряков // Вісник ХНАУ (Серія «Економіка АПК і природокористування»). – Вип. 2. – Х.: ХНАУ, 2004. – С. 31-35.

28. Гавриленко Т.В. Аутсорсинг як інструмент зниження витрат у системі стратегічного управління / Т.В. Гавриленко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 1(91). – С. 104-109.

29. Гик В.В. Витрати на інновації в системі звітності підприємства / В.В. Гик // Торгівля, комерція, підприємництво: зб. наук. пр. – Львів: Львівська комерц. акад., 2014. – Вип. 16. – С. 131-135.

30. Гик В.В. Внутрішній аудит витрат на інновації: організаційно-методичний підхід / В.В. Гик // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку: Вісн. нац. ун-ту «Львівська політехніка». – Львів, 2014. – Вип. 797. – С. 205-212.

31. Голов С.Ф. Управлінський бухгалтерський облік / С.Ф. Голов, В.І. Єфіменко. – К.: Скарби, 1998. – 378 с.

32. Горкавий В.К. Формування собівартості продукції та ефективності витрат в сільськогосподарських підприємствах: монографія / В.К. Горкавий, Ю.С. Герасименко. – К., 2015. – 239 с.
33. Градов А.П. Управленческий и производственный учет / А.П. Градов. – М.: ЮНИТИ, 2003. – 346 с.
34. Грещак М.Г. Управління витратами / М.Г. Грещак, О.С. Коцюба. – К.: КНЕУ, 2002. – 131 с.
35. Гуторов О.І. Проблеми сталого землекористування у сільському господарстві: теорія, методологія, практика: монографія / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: Едена, 2010. – 405 с.
36. Давидович І.Є. Управління витратами / І.Є. Давидович. – К.: ЦУЛ, 2008. – 320 с.
37. Дем'яненко С.І. Менеджмент виробничих витрат у сільському господарстві / С.І. Дем'яненко. – К.: КНЕУ, 1988. – 268 с.
38. Дерій В. Термін «витрати» і його трактування для потреб обліку і контролю / В. Дерій // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 154-160.
39. Дойл Д.П. Управление затратами: Стратегическое руководство: монография / Дэвид П. Дойл. – М.: Волтерс Клувер, 2006. – 264 с.
40. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет / К. Друри; под ред. С.А. Табалиной. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 560 с.
41. Економічна енциклопедія. Т.1 / за ред. С.В. Мочерного. – К.: Академія, 2000. – 864 с.
42. Завгородний В.П. Бухгалтерский учет в Украине / В.П. Завгородний. - К.: Изд-во А.С.К., 2003. – 847 с.
43. Загородній А.Г. Аутсорсинг та його вплив на витрати підприємства / А.Г. Загородній, Г.О. Партин // Фінанси України. – 2009. – № 9. – С. 87-89.
44. Зимовець В.Н. Затрати і доходи у виробництві молочної продукції: дис. ... д-ра екон. наук: 08.07.02 / Зимовець Віктор Наумович; УААН, Ін-т аграр. економіки. – К., 1994. — 345 с.

45. Зіновчук В.В. Кластеризація підприємств м'ясопереробної галузі / В.В. Зіновчук, В.В. Рудь // Проблеми економіки. – 2015. – № 2. – С. 258-264.
46. Ивашкевич В.Б. Бухгалтерский управленческий учет / В.Б. Ивашкевич. – М., 2003. – 618 с.
47. Ивашкевич В.Б. Организация управленческого учета по центрам ответственности и местам формирования затрат / В.Б. Ивашкевич // Бухгалтерский учет. – 2000. – № 5. – С. 15-18.
48. Іщенко Я.П. Облікове забезпечення управління витратами у сільському господарстві: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09 / Я.П. Іщенко. – К., 2010. – 21 с.
49. Калашнікова Т.В. Вплив державної підтримки на економічну стійкість сільськогосподарських підприємств / Т.В. Калашнікова // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2014. – Вип. 1. – С. 58-63.
50. Калінчик М.В. Економічне обґрунтування норм внесення мінеральних добрив залежно від цін на ресурси та продукцію / М.В. Калінчик, М.М. Ільчук, М.Б. Калінчик. – К.: Нічлава, 2006. – 44 с.
51. Карпова Т.П. Управленческий учет / Т.П. Карпова. – М.: ЮНИТИ, 2001. – 360 с.
52. Керимов В.Э. Управленческий учет / В.Э. Керимов. –М.: Изд.-торг. корпорация «Дашков и К», 2004. – 460 с.
53. Керимов В.Э. Управленческий учет и проблемы классификации затрат / В.Э. Керимов, Е.В. Минина // Менеджмент в России и за рубежом. – 2002. – № 1. – С. 29-34.
54. Кириленко І.Г. Трансформація соціально-економічних перетворень у сільському господарстві України: проблеми, перспективи: монографія / І.Г. Кириленко. – К.: ННЦ Ін-т аграр. економіки, 2005. – 451 с.
55. Кірдіна О.Г. Система управління витратами на підприємствах - виробниках рухомого складу залізничного транспорту / О.Г. Кірдіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2015. – № 52. – С. 179-186.

56. Кміть В.М. Системний підхід до управління накладними витратами підприємств / В.М. Кміть // Фінанси України. – 2002. – № 7. – С. 51–57.
57. Ковальчук Т.А. Методичні підходи до класифікації витрат на підприємствах бурякоцукрового виробництва / Т.А. Ковальчук // Агросвіт. – 2016. – № 6. – С. 73-79.
58. Ковтун С. Управление затратами / С. Ковтун, Н. Ткачук, С. Савлук. – Х.: Изд. дом «Фактор», 2008. – 272 с.
59. Козак В. Г. Визначення поняття «витрати» та їх оцінка / В.Г. Козак // Реформування економіки України: стан та перспективи: зб. мат. IV міжнар. наук.-практ. конф. – К.: МІБО КНЕУ, 2009. – С. 129-131.
60. Корецький М.Х. Стратегічне управління / М.Х. Корецький, А.О. Дегтяр, О.І. Дацій. – К.: Центр учб. літ., 2007. – 240 с.
61. Корнійчук Л.Я. Історія економічних учень / Л.Я. Корнійчук, Н.О. Татаренко, А.М. Поручник та ін. / Київ. нац. екон. ун-т. – К.: КНЕУ, 1999. – 562 с.
62. Король К.В. Витрати і затрати в обліку: сутність та доцільність розмежування / К.В. Король // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – Вип. 3. – С. 225-231.
63. Корчинська О.А. Ефективність використання мінеральних добрив: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК» / О.А. Корчинська. – К., 2000. – 20 с.
64. Костецький Я.І. Статистичний аналіз витрат виробництва і собівартості продукції в аграрному секторі / Я.І. Костецький // Наукові праці ПДАА. Економічні науки. – 2012. – Вип. 2 (5). Т. 2. – С. 145-150.
65. Котляров С.А. Управление затратами / С.А. Котляров – СПб.: Питер, 2001. – 380 с.
66. Кошевцова М. А. Організація управлінського обліку на підприємстві: японський досвід / М.А. Кошевцова // Вісник Донецьк. нац. ун-ту (Серія «Економіка і право»). – 2011. – Вип. 1, – Т. 1. – С. 160-165.

67. Кошкалда І.В. Управління прибутком сільськогосподарських підприємств / І.В. Кошкалда // Вісник Харк. нац. техн. ун-ту сіл. госп-ва (Серія «Економічні науки»). – 2015. – Вип. 161. – С. 12-21.

68. Кравченко О.О. Наукові аспекти процесу управління витратами сільськогосподарського підприємства / О.О. Кравченко // Агросвіт. – 2015. – № 23. – С. 62-68.

69. Кравчук О.М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва / О.М. Кравчук, В.П. Лещук. – К.: ЦУЛ, 2010. – 504 с.

70. Крушельницька О. В. Удосконалення системи управління витратами на підприємствах / О.В. Крушельницька // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 1. – С. 125-129.

71. Кулинич М.Б. Взаємозв'язок методів калькулювання і методів обліку витрат у вітчизняній і міжнародній обліковій практиці / М.Б. Кулинич, В.В. Фреюк // Агросвіт. – 2014. – № 7. – С. 63-68.

72. Кучер А.В. Організаційно-економічні аспекти застосування мінеральних добрив в аграрних підприємствах / А.В. Кучер, Л.Ю. Кучер // Наук. вісник ЛНУВМБ ім. С.З Гжицького. (Серія «Економічні науки»). – 2014. – Т. 16. – № 1 (58). – Ч. 1. – С. 304–309.

73. Кучер Л. Формування витрат у скотарстві як об'єкт економічного управління / Л. Кучер // Agricultural and resource economics: international scientific e-journal. – 2016. – Vol. 2, № 1. – С. 152-167.

74. Лабунська С.В. Методичні підходи організації обліково-аналітичних функцій системи управління витратами інноваційної діяльності в контексті підвищення рівня економічної безпеки / С.В. Лабунська // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту (Серія «Економічні науки»). – 2015. – Вип. 15. – Ч. 4. – Херсон: ХДУ, 2015. – С. 141-144.

75. Ларионова В.А. Финансовый аутсорсинг как инструмент финансовой стратегии развития предприятия / В.А. Ларионова // Право и экономика. – 2007. – № 9. – С. 65-66.

76. Ларсон К.Д. Основные принципы бухгалтерского учета / К.Д. Ларсон, Д.Д. Уайлд, Б. Чиаплетта. – Д.: Баланс Бизнес Букс, 2007. – Т. 1. – 620 с.

77. Ластовецкий В. Классификация затрат производства / В. Ластовецкий // Экономика Украины. – 1999. – №3. – С. 78-81.

78. Лебедев К.Н. Системный подход и методология менеджмента: монография / К.Н. Лебедев. – М.: Красная звезда, 2008. – 840 с.

79. Лищенко М.О. Теоретичні аспекти вивчення резервів скорочення собівартості та підвищення ефективності виробництва зерна [Електронний ресурс] / М.О. Лищенко // Ефективна економіка. – 2010. – № 2. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>.

80. Лосев А.П. Агрометеорология: учебник / А.П. Лосев, Л.Л. Журина. – М.: Колос, 2004. – 300 с.

81. Малік М.Й. Перспективи розвитку підприємницької діяльності на сільських територіях України [Електронний ресурс] / М.Й. Малік, Л.В. Забуранна // Економіка АПК. – 2015. – № 8. – С. 5-14.

82. Маниліч М.І. Собівартість продукції: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / М.І. Маниліч, О.В. Миронюк. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua>.

83. Манн Р.Н. Контроллинг для начинающих / Р.Н. Манн, З. Майер, – М.: Финансы и статистика, 1992. – 208 с.

84. Маренич Т.Г. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції / Т.Г. Маренич // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 12. – С. 19-25.

85. Маренич Т.Г. Системне управління витратами у відтворювальних процесах агроформувань: монографія / Т.Г. Маренич, О.В. Гаврильченко / Харк. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. – Х.: Міськдрук, 2011. – 250 с.

86. Мартьянов В.П. Интенсификация свеклосахарного производства Украины: экологические, рыночные аспекты / В.П. Мартьянов / Харьк. гос. аграр. ун-т. – Х.: ХГАУ, 1993. – 119 с.

87. Мацібора В.І. Економіка сільського господарства / В.І. Мацібора. – К.: Вища шк., 1994. – 415 с.
88. Мацкевичус И.С. Калькуляція себестоимости продукції: исторический аспект / И.С. Мацкевичус. – Вильнюс, 1974. – 212 с.
89. Мельник Л.Г. Економіка підприємства / Л.Г. Мельник, О.І. Корінцева. – Суми: Університетська книга, 2004. – 412 с.
90. Месель-Веселяк В.Я. Результати і проблеми реформування сільського господарства України / Ю.О. Лупенко, П.Т. Саблук, В.Я. Месель-Веселяк, М.М. Федоров // Економіка АПК. – 2014. – № 7. – С. 26-38.
91. Мещеряков В.Є. Класифікація витрат виробництва в ринкових умовах господарювання / В.Є. Мещеряков // Проблеми ефективного функціонування АПК в умовах нових форм власності та господарювання: кол. монографія за ред. П.Т. Саблука, В.Я. Амбросова, Г.Є. Мазнева. – Т.2 – К.: ІАЕ УААН, 2001. – С. 370-374.
92. Мещеряков В.Є. Шляхи удосконалення формування витрат виробництва сільськогосподарської продукції / В.Є. Мещеряков // Наука і освіта. Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. пр. – Вип. 52. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2000. – С. 50-54.
93. Мещеряков В.Є. Шляхи удосконалення формування собівартості сільськогосподарської продукції в сучасних умовах господарювання / В.Є. Мещеряков // Вісник ХДАУ (Серія «Економіка АПК і природокористування») – Вип. 2. – Х.: ХДАУ, 2001. – С. 156-161.
94. Мещеряков В.Є. Шляхи зменшення витрат виробництва сільськогосподарської продукції через удосконалення управління запасами / В.Є. Мещеряков // Вестник Международного Славянского ун-та (Серія «Економіка. Соціологія») – Т. 4. – № 5. – Х.: Международный Славянский университет, 2001. – С. 35-36.
95. Мещеряков В.Є. Обчислення собівартості продукції основного стада великої рогатої худоби та шляхи його удосконалення / В.Є. Мещеряков //

Вісник ХДАУ (Серія «Економіка АПК і природокористування») – Вип. 8. – Х.: ХДАУ, 2001. – С. 57-59.

96. Мещеряков В.Є. Управління витратами сільськогосподарських підприємств в сучасних умовах господарювання / В.Є. Мещеряков // Вісн. Нац. аграр. ун-ту. – К.: НАУ, 2001. – С. 82-84.

97. Мещеряков В.Є. Сутність витрат виробництва в сучасних умовах господарювання / В. Є. Мещеряков // Вісник ХНУ (Серія «Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих вчених м. Харкова»). – № 506. – Ч. 1. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2001. – С. 162-167.

98. Мещеряков В.Є. Динаміка собівартості сільськогосподарської продукції Харківської області / В.Є. Мещеряков // Зб. наук. пр. ЛНАУ. – № 14 (26). – Луганськ: Елтон-2, 2002. – С. 288-293.

99. Мещеряков В.Є. Формування витрат господарювання у відповідності до інформаційної теорії вартості / В.Є. Мещеряков // Зб. наук. пр. ЛНАУ (Серія «Економічні науки»). – № 37 (49). – Луганськ: ЛНАУ, 2004. – С. 360-365.

100. Мещеряков В.Є. Напрями оптимізації трансакційних витрат / В.Є. Мещеряков // Вісник ХНАУ (Серія «Економіка АПК і природокористування») – Вип. 8. – Х.: ХНАУ, 2004. – С. 313-317.

101. Мещеряков В.Є. Стан виробництва зерна та шляхи зниження його собівартості / В.Є. Мещеряков, В.Я. Пивоварова // Вісник ХНАУ (Серія «Економіка АПК і природокористування»). – Вип. 2. – Х.: ХНАУ, 2006. – С. 178-182.

102. Мещеряков В.Є. Вплив механізму розподілу накладних витрат на фінансові результати сільськогосподарських підприємств / В.Є. Мещеряков // Вісник ХНАУ (Серія «Економічні науки»). – Вип. 1. – Харків: ХНАУ, 2016. – С. 260-271.

103. Мещеряков В.Е. Влияние размещения сельскохозяйственного предприятия на формирование его расходов и эффективность функционирования / В.Е. Мещеряков // Молодой ученый. – 2016. – № 21. – С. 415-419.

104. Мещеряков В.Є. Важелі ефективності здійснення трансакційних витрат сільського господарства в ринковій економіці / В.Є. Мещеряков // Удосконалення економічного механізму функціонування аграрних підприємств в умовах невизначеності: зб. наук. праць – К.: КНЕУ, 2004. – С. 205-209.

105. Мещеряков В.Є. Економічний механізм формування витрат та оцінка його ефективності в сільському господарстві / В.Є. Мещеряков // Матіали підсумк. конф. проф.-викл. складу, аспірантів і здобувачів ХНАУ / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва.– Х.: ХНАУ, 2012. – Ч. I. – С. 255-257.

106. Мещеряков В. Є. Застосування контролінгу при формуванні собівартості сільськогосподарської продукції / В.Є. Мещеряков // Матеріали підсумк. наук. конф. проф.-викл. складу, аспірантів і здобувачів ХНАУ / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2013. – Ч. I – С. 181-183.

107. Мещеряков В.Є. Формування собівартості сільськогосподарської продукції із застосуванням комплексу «Activity-based costing / Activity-based budgeting» / В.Є. Мещеряков // Матеріали підсумк. наук. конф. проф.-викл. складу, аспірантів і здобувачів / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2014. – Ч. I. – С. 100-103.

108. Мещеряков В.Є. Підходи до класифікації витрат в управлінському обліку / В.Є. Мещеряков // Сто років на харківській землі: матеріали наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю харківського періоду аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2014. – С. 99-100.

109. Мещеряков В.Є. Вплив аутсорсингу на формування витрат сільськогосподарських підприємств / В.Є. Мещеряков // Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. – Одеса, Атлант, 2016. – С. 56-57.

110. Мещеряков В.Є. Особливості формування витрат сільськогосподарського підприємства та ефективності функціонування в контексті його розміщення / В.Є. Мещеряков // Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу та фінансів в агропромисловому виробництві: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Х.: ХНАУ, 2016. – С. 46-49.

111. Мещеряков В.Є. Залежність фінансових результатів сільськогосподарських підприємств від механізму розподілу накладних витрат / В.Є. Мещеряков // Проблеми та перспективи розвитку обліку, контролю та оподаткування: матеріали всеукр. конф. – Дніпро: ДВНЗ «НГУ», 2016. – С. 59-62.

112. Мещеряков В.Є. Оцінка впливу природно-кліматичних умов на окупність витрат на мінеральні добрива / В.Є. Мещеряков // Інформаційні технології та інноваційні методи у теорії і практиці сучасного бізнесу: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава: ПДАА, 2016. – С. 79-81.

113. Методичні рекомендації з оцінки впливу аутсорсингу на формування витрат і собівартості продукції сільськогосподарських підприємств / розроб. В.Є. Мещеряков; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.І. Олійник / Харк. нац. агарар. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х., 2016. – 32 с.

114. Миневский А.И. Учет и распределение затрат по обслуживанию производства и управлению / А.И. Миневский. – М.: Финансы, 1970. – 120 с.

115. Мізюк Б.М. Стратегічне управління / Б.М. Мізюк. – Львів: Магнолія-плюс, 2006. – 392 с.

116. Міщенко Н.Г. Собівартість як економічна категорія та її місце серед витрат підприємства / Н.Г. Міщенко, С.В. Мизгала // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – № 19 (4). – С. 129-132.

117. Міщенко В.С. Бюджетування витрат сільськогосподарських підприємств у скотарстві / В.С. Міщенко // Вісник ХНАУ (Серія «Економічні науки»). – 2016. – № 1. – С. 185-192.

118. Моссаковський В. Концепція побудови управління витратами у сільськогосподарських підприємствах / В. Моссаковський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 6. – С. 32-42.

119. Мошківська О.А. Облік затрат і калькулювання собівартості продукції згідно з вітчизняним законодавством: подальший розвиток і шляхи вдосконалення / О.А. Мошківська // Вісн. Житомир. держ. тех. ун-ту (Серія «Економічні науки»). – 2009. – №3 (49). – С. 85-88.

120. Мудра Т.М. Діагностика процесу управління витратами на засадах функціонального підходу: теоретичні аспекти та практичне застосування / Т.М. Мудра, Л.І. Чернобай, Н.Л. Калиновська. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua>.

121. Нападівська Л.В. Управлінський облік / Л.В. Нападівська. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. – 450 с.

122. Настич В.Г. Зниження собівартості продукції як чинник підвищення стабільності підприємства / В.Г. Настич // Вісн. Бердянськ. ун-ту менеджменту і бізнесу. – 2014. – № 2 (26). – С. 87-91.

123. Николіук О.М. Управління витратами як механізм забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств / О. М. Николіук // Бізнес-Інформ. – 2016. – № 4. – С. 150-156.

124. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін.; за ред. М.Ф. Огійчука. – К.: Алерта, 2011. – 1042 с.

125. Олійник О.В. Циклічність відтворювального процесу в сільському господарстві: монографія / О.В. Олійник / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2005. – 321 с.

126. Олійник О.В. Інтегральна оцінка економічної стійкості сільськогосподарських підприємств / О.В. Олійник, О.В. Клепчева // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 23-29.

127. Олійник О.В. Паритет цін і формування собівартості продукції рослинництва в умовах інтенсифікації виробництва / О.В. Олійник, Х.М. Бадалов // Економіка АПК. – 2015. – № 6. – С. 47-53.

128. Олійник Т.І. Собівартість сільськогосподарської продукції та методичні засади її визначення / Т.І. Олійник, Ю.О. Крот // Вісник Харк. нац. аграр. ун-ту ім. В. В. Докучаєва (Серія «Економічні науки»). – 2013. – № 4. – С. 3-8.

129. Olijnik T.I. Methodological approaches to assessing the impact of outsourcing on the formation of costs of agricultural enterprises / T.I. Olijnik

V.E. Meshherjakov // Naukovi praci Poltavs'koi' derzhavnoi' agrarnoi' akademii'. – Poltava: PDAA. – 2015. – Specvypusk. Ch. 2. – P. 163-170.

130. Олійник Т.І. Методичні підходи до оцінки впливу природно-кліматичних умов на окупність витрат на мінеральні добрива / Т.І. Олійник, В.Є. Мещеряков // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту (Серія «Економічні науки»). – 2016. – Вип. 2. – Ч. 2. – Херсон: ХНУ, 2016. – С. 82-85.

131. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2008 рік: стат. бюл. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко / Державний комітет статистики України. – К., 2009. – 76 с.

132. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2009 рік: стат. бюл. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко / Державний комітет статистики України. – К., 2010. – 80 с.

133. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2010 рік: стат. бюл. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко / Державний комітет статистики України. – К., 2011. – 88 с.

134. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2011 рік: стат. бюл. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко / Державний комітет статистики України. – К., 2012. – 88 с.

135. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2012 рік: стат. бюл. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко / Державний комітет статистики України. – К., 2013. – 88 с.

136. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2013 рік: стат. бюл. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко / Державний комітет статистики України. – К., 2014. – 84 с.

137. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2014 рік: статистичний бюлетень / відпов. за вип. О.М. Прокопенко; Державний комітет статистики України – К., 2015. – 84 с.

138. Осовська Г.В. Економічний словник / Г.В. Осовська, О.О. Юшкевич, Й.С. Завадський. – К.: Кондор, 2007. – 358 с.

139. Охріменко І.В. Витрати як фактор впливу на фінансові результати аграрних підприємств / І.В. Охріменко // Агросвіт. – 2011. – № 2. – С. 2-5.

140. Охріменко І.В. Методичні основи оцінки резервів підвищення економічної ефективності на підприємстві / І.В. Охріменко // Зб. наук. пр. Таврійськ. держ. агротехнолог. ун-ту (Серія «Економічні науки»). – 2013. – № 2 (3). – С. 248-259.

141. Охріменко І.В. Методологічні основи внутрішньогосподарського контролю в аграрних підприємствах / І.В. Охріменко // Вісн. Сумськ. нац. аграр. ун-ту (Серія «Економіка і менеджмент»). – 2013. – Вип. 12. – С. 162-166.

142. Павлишенко М.М. Закономірності відтворення суспільного продукту і їх вплив на ціноутворення. Вартісний макроекономічний аспект аналізу / М.М. Павлишенко / Укоопспілка, Львівська комерційна академія. – Л.: Видавництво ЛКА, 2006. – 260 с.

143. Павлова Г.Є. Трансакційні витрати як інноваційний об'єкт обліку і контролю / І.П. Приходько, Г.Є. Павлова, М.К. Васюта // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє: щорічник. – Вип. 19: у 2 ч. Ч. 1/ за ред. М.В. Лазаровича. - Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – С. 121-129.

144. Павлова Г.Є. Методичні засади формування витрат підприємства: управлінський аспект / Г.Є. Павлова, П.В. Божок // Теорія та практика регіонального розвитку: колективна монографія / за заг. ред. К.Ф. Ковальчука, Л.М. Савчук. - Дніпро: Герда, 2016. – С.432-438.

145. Палий В.Ф. Организация управленческого учета / В.Ф. Палий. – М.: Буратор-Пресс, 2003. – 224 с.

146. Палий В.Ф. Основной капитал и оборотные материальные активы: монография / В.Ф. Палий. – М.: Бератор-Пресс, 2003. – 200 с.
147. Панасюк В.М. Податковий облік / В.М. Панасюк, Є.К. Ковальчук, С.В. Бобрівець. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 264 с.
148. Партин Г.О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: монографія / Г.О. Партин. – К.: УБС НБУ, 2008. – 219 с.
149. Партин Г.О. Управлінський облік / Г.О. Партин, А.Г. Загородній. – К.: Знання, 2007. – 303 с.
150. Пархоменко В.М. Собівартість і фінансові результати у податковому законодавстві / В.М. Пархоменко // Бухгалтерський облік і аудит. – 1996. – № 4. – С. 2-6.
151. Петров В.М. Методичні підходи до формування собівартості сільськогосподарської продукції та її вплив на ефективність виробництва // В.М. Петров, А.В. Токар // Економіка АПК. – 2008. – № 10. – С. 55-60.
152. Пилипенко А.А. Організація обліково-аналітичного забезпечення стратегічного розвитку підприємства / А.А. Пилипенко. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2007. – 276 с.
153. Плаксієнко В.Я. Вартість і собівартість в ринковій економіці / В.Я. Плаксієнко // Технологический аудит и резервы производства. – 2011. – №1 (1). – С. 43-45.
154. Плаксієнко В.Я. Науково-організаційні аспекти формування витрат на проведення Державного сортовипробування сортів пшениці озимої / В.Я. Плаксієнко, Т.В. Гладіліна // Вісн. Полтав. держ. аграр. акад. – 2014. – № 3. – С. 120-126.
155. Плаксієнко В.Я. Роль контролінгу в управлінні прибутком сільськогосподарських підприємств / В.Я. Плаксієнко // Вісник Харк. нац. аграр. ун-ту ім. В. В. Докучаєва (Серія «Економічні науки»). – 2013. – № 11. – С. 58-62.

156. Погорєлов Ю.С. Вибір і обґрунтування методів управління затратами і підприємства: дис. ... кандидата екон. наук: 08.06.01 / Ю.С. Погорєлов. – Луганськ, 2005. – 247 с.

157. Погосова А.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами на виробництво продукції рослинництва у сільськогосподарських підприємствах / А.В. Погосова // Агросвіт. – 2014. – № 9. – С. 37-42.

158. Покропивний С.Ф. Ефективність інноваційно-інвестиційної діяльності / С.Ф. Покропивний, А.П. Новак / КНЕУ ім. В. Гетьмана. – К., 1997. – 184 с.

159. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затв. Міністерством фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

160. Попов Л.В. Метод «директ-костинг» в управленческом учете / Л.В. Попов, И.А. Маслова, Б.Г. Маслов // Бухгалтерский учет. – 2003.– № 19. – С. 66-67.

161. Портер М.Е. Стратегія конкуренції: методика аналізу галузей і діяльності конкурентів / М.Е. Портер. – К.: Основи, 1998. – 392 с.

162. Поршнева А.Г. Управление организацией / А.Г. Поршнева, А.Я. Кибанов, В.Н. Гунин. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 822 с.

163. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

164. Про затвердження Інструкції щодо заповнення форми № 50-с-г «Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств» [Електронний ресурс]: наказ Держкомстату України від 06.11.2007 р. № 403. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.

165. Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс]: наказ

Міністерства аграрної політики від 18 травня 2001 р. № 132. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.

166. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів від 31 грудня 1999 р. № 318. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>.

167. Про затвердження Типового положення по плануванню, обліку та калькулюванню собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс]: Наказ Мінфіну України від 23.04.96 р. № 452. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

168. Пушкар М.С. Фінансовий облік / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.

169. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения / Д. Рикардо. – М.: Эксмо, 2007. – 953 с.

170. Рослинництво України: стат. Зб. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко / Державний комітет статистики України. – К., 2015. – 180 с.

171. Саблук П.Т. Економічні центри розвитку сільських територій в управлінні аграрною економікою / П.Т. Саблук, Л.І. Курило // Вісн. екон. науки України. – 2014. – № 1. – С. 107-109

172. Савчук В.П. Стратегии и технологии управления финансами предприятия / В.П. Савчук // Корпоративный менеджмент. – 2008. – № 5. – С. 23-37.

173. Сапачова М.С. Формування і розвиток кооперованих зв'язків підприємств спиртової промисловості: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04 / М.С. Сапачова; Тернопіл. нац. екон. ун-т. – Тернопіль, 2009. – 20 с.

174. Свиноус І.В. Економічний зміст витрат виробництва в системі управління сільськогосподарським підприємством / І.В. Свиноус, О.Ю. Гаврик, Л.С. Іванова // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 17. – С. 17-21.

175. Свиноус І.В. Методичні засади формування системи управління витратами на сільськогосподарських підприємствах / І.В. Свиноус, О.Ю. Гаврик, С.М. Хомовий // Економіка та держава. – 2016. – № 9. – С. 9-12.

176. Світовий О.М. Ефективність виробництва та особливості формування виробничих витрат в рослинництві / О.М. Світовий // Вісн. Харк. нац. техн. ун-ту сільськ. госп-ва (Серія «Економічні науки»). – Х.: ХНТУСГ, 2007. – Вип. 66. – С. 178-184.

177. Серый А.А. О некоторых вопросах аутсорсинга при операциях банков с денежной наличностью / А.А. Серый // Деньги и кредит. – 2007. – № 11. – С.36-39.

178. Сільське господарство України у 2009 році: стат. зб. / відпов. за вип. О.М. Прокопенко / Державний комітет статистики України. – К., 2015. – 376 с.

179. Сільське господарство України у 2014 році: статистичний збірник / відпов. за вип. О.М. Прокопенко; Державний комітет статистики України. – К., 2015. – 379 с.

180. Скоропад І.С. Механізм управління витратами підприємства / І.С. Скоропад, Б.Р. Балюк // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.10. – С. 229- 232.

181. Скрипник М.І. Затрати і витрати: проблема трактування понять / М.І. Скрипник // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 1 (13). – С. 163-165.

182. Скрипник М.І. Процес калькулювання: визначення понять / М.І. Скрипник // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 3 (15). – С. 278-293.

183. Скрипник М.І. Розвиток бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю витрат та калькулювання собівартості продукції / Скрипник М.І. – Житомир, 2011. – 732 с.

184. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит. – М.: Наука, 1993. – Т.1. – Кн.1-3. – 570 с.

185. Соколов Я.В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней / Я.В. Соколов. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1996. – 638 с.

186. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством / В.В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2006. – 526 с.

187. Статистичний щорічник України за 2000 рік / Державний комітет статистики України; за ред. О.Г. Осауленка; відп. за вип. В.А. Головка. – К.: Техніка, 2001. – 598 с.

188. Статистичний щорічник України за 2005 рік / Державний комітет статистики України; за ред. О.Г. Осауленка; відп. за вип. В.А. Головка. – К.: Консультант, 2006. – 618 с.

189. Статистичний щорічник України за 2010 рік / Державний комітет статистики України; за ред. О.Г. Осауленка; відп. за вип. В.А. Головка. – К.: Консультант, 2011. – 632 с.

190. Статистичний щорічник України за 2014 рік / Державна служба статистики України; за ред. І.М. Жук; відп. за вип. О. А. Вишневська. – К., 2015. – 586 с.

191. Стендер С.В. Облік витрат за системою директ-костинг / С.В. Стендер // Організаційно-економічні проблеми розвитку АПК: матеріали всеукр. конф. молодих учених економістів-аграрників. – К., 2001. – Ч. 3. – С. 412-414.

192. Стендер С.В. Особливості витрат виробництва в рослинництві / С.В. Стендер, В.А. Цимбалюк // Зб. наук. пр. Подільськ. держ. аграр.-техн. ун-ту. – 2014. – Вип. 22(2). – С. 224-228.

193. Сушарик Я.А. Методика розподілу непрямих витрат на підприємствах сільського господарства / Я.А. Сушарик // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2015. – № 2. – С. 53-59.

194. Тітова Т.М. Аналіз фінансової звітності / Т.М. Тітова, Л.С. Селіверстова, Т.Б. Процюк. – К.: Центр навч. літ., 2012. – 268 с.

195. Томілова Н.О. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління витратами на якість сільськогосподарської продукції / Н.О. Томілова // Економічні науки (Серія «Облік і фінанси»). – 2015. – Вип. 12(2). – С. 222-230.

196. Турило А.М. Управління витратами підприємства / А.М. Турило, Ю.Б. Кравчук, А.А. Турило. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 120 с.
197. Ульянченко О.В. Особливості функціонування сільськогосподарських підприємств в умовах глобалізації / О.В. Ульянченко // Агросвіт. – 2015. – № 8. – С. 7-11.
198. Фандель Г. Теория производства и издержек / Г. Фандель; пер. с нем. М.Г. Грещак. – К.: Таксон, 1998. – 521 с.
199. Федченко Е.А. Особенности и необходимость внедрения системы «директ-костинг» как фактор управленческого учета / Е.А. Федченко // Вісник ХДАУ. – 2001. – №8. – С. 80-83.
200. Хаймьонова Н.С. Концепція обліку витрат за центрами відповідальності у системі інформаційного забезпечення управління підприємства / Н.С. Хаймьонова // Глобальні та національні проблеми економіки: електр. наук. фах. видання Миколаїв. нац. ун-ту ім. В.О. Сухомлинського. – 2015. – Вип. 8. – С. 1191-1196.
201. Хаймьонова Н.С. Концепція центрів відповідальності у системі управлінського обліку витрат підприємства / Н.С. Хаймьонова, С.І. Головацька // Вісник Львів. комерц. акад. (Серія економічна). – 2015. – Вип. 49. – С. 45-50.
202. Хаймьонова Н.С. Методичний інструментарій бюджетування у системі управління витратами підприємства / Н.С. Хаймьонова, С.І. Головацька // Вісник Львів. комерц. акад. (Серія економічна). – 2015. – Вип. 47. – С. 42-46.
203. Харківська область в 2000 році: стат. щорічник / Харківське обласне управління статистики Держкомстату України; за ред. М.Л. Чмихайло. – Х., 2001. – 483 с.
204. Харківська область в 2005 році: стат. щорічник / Харківське обласне управління статистики Держкомстату України; за ред. М.Л. Чмихайло. – Х., 2006. – 606 с.

205. Харківська область в 2010 році: стат. щорічник / Харківське обласне управління статистики Держкомстату України; за ред. О.С. Никифорова. – Х., 2011. – 568 с.

206. Харківська область у 2014 році [Електронний ресурс]: стат. щорічник / Державна служба статистики України; за ред. О.Г. Мамонтова. – Х., 2015. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM).

207. Харченко О.В. Агроекономічне та екологічне обґрунтування рівня живлення сільськогосподарських культур / О.В. Харченко, В.І. Прасол, О.В. Ільченко. – Суми: Університетська книга, 2011. – 126 с.

208. Христенко Л.М. Побудова системи управління витратами промислового підприємства / Л.М. Христенко, Р.О. Мозговий // Вісник Східноукр. нац. ун-ту ім. В. Даля. – 2011. – № 3 (157). – С. 247-253.

209. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства / Ю.С. Цал-Цалко. – К.: ЦУЛ, 2002. – 656 с.

210. Череп А.В. Управління витратами підприємств харчової промисловості в ринкових умовах господарювання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук: спец. 08.00.04 / А.В. Череп. – К., 2008. – 38 с.

211. Шеин Е.В. Агрофізика: учебник / Е.В. Шеин, В.М. Гончаров. – Ростов н/Д: Феникс, 2006. – 397 с.

212. Шиян Д.В. Циклічність у формуванні сталого розвитку сільського господарства: монографія / Д.В. Шиян / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2011. – 307 с.

213. Шкода Н.П. Вибір методів управління непрямими витратами / Н.П. Шкода // Вісн. Східноукр. нац. ун-ту ім. В. Даля. – 2011. – № 8 (162). – Ч. 1. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.

214. Шмигель О.Є. Економічна ефективність застосування хімізації у сільськогосподарських підприємствах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О.Є. Шмигель. – Житомир, 2008. – 20 с.

215. Шпичак О.М. Ціни, витрати, прибутки агровиробництва та інфраструктура продовольчих ринків України / О.М. Шпичак, П.Т. Саблук, В.П. Ситник, З.П. Ніколаєва та ін.; ред. О.М. Шпичак. – К., 2000. – 585 с.

216. Юрченко К.Г. Методика розподілу непрямих витрат виробництва / К.Г. Юрченко // Вісник податкової служби України. – 2001. – № 39. – С. 59–63.

217. Юхименко П.І. Теорія фінансів / П.І. Юхименко; за ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: ЦУЛ, 2010. – 576 с.

218. Яворська Т.І. Вплив витрат і ціни реалізації на ефективність виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах регіону / Т.І. Яворська, Л.А. Загнітко // Економіка АПК. – 2015. – № 6. – С. 53-59.

219. Якушик І.Д. Концептуальні підходи до управління витратами в системі економічної безпеки підприємства / І.Д. Якушик // Зовнішня торгівля. – 2014. – №5-6. – С.211-218

220. Ясінська А.І. Сутність управління витратами на вітчизняних підприємствах / А.І. Ясінська // Вісник нац. ун-ту «Львівська політехніка». – 2007. – № 14 (594). – С. 357-360.

221. Яцина В.В. Визначення доцільності застосування аутсорсингу під впливом трансакційних витрат / В.В. Яцина // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. (Серія «Економічні науки»). – 2014. – Вип. 7(4). – С. 46-48.

222. Hiromoto T. Another hidden-Japanese Management Accounting / T. Hiromoto // Harvard Business Review. – 1988, July-August. – P. 4-7.